

THINK BEFORE PRINT

ΝΕΑ / ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΗ-ΟΡΟΣΗΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΟΗΕ ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ ΠΕΤΡΟΜΕΛΙΔΗ ΚΑΤΑΔΕΙΚΝΥΕΙ ΤΙΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΩΝ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ

Δημοσιεύθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2021, 12:33

Η Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ δημοσίευσε στις 6 Δεκεμβρίου 2021 την απόφασή της^[1] όσον αφορά την ατομική προσφυγή του αντιρρησία συνείδησης Λάζαρου Πετρομελίδη, κρίνοντας ότι υπήρξαν

πολλαπλές παραβιάσεις του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ).

Ο Λάζαρος Πετρομελίδης είναι ένας από τους πρωτοπόρους αντιρρησίες συνείδησης για ιδεολογικούς λόγους στην Ελλάδα. Εκδήλωσε την αντίρρηση συνείδησης στη στρατιωτική θητεία από το 1992, όταν ακόμη δεν είχε θεσπιστεί η εναλλακτική υπηρεσία, ακολούθως κηρύχτηκε ανυπότακτος και του απαγορεύτηκε η έξοδος από τη χώρα. Το 1998, και αφότου πρώτα συνελήφθη, αναγνωρίστηκε ως αντιρρησίας συνείδησης και κλήθηκε να υπηρετήσει μια τιμωρητική εναλλακτική υπηρεσία τότε 39 μηνών, μακριά από τον τόπο κατοικίας του, ενώ ως στρατεύσιμος της ίδιας ηλικίας και οικογενειακής κατάστασης θα μπορούσε να είχε υπηρετήσει μόνο 4 μήνες πραγματικό χρόνο στρατιωτικής θητείας και να εξαγοράσει άλλους 8.

Μετά τη μη παρουσίασή του για την εκπλήρωση αυτής της τιμωρητικής εναλλακτικής υπηρεσίας, του αφαιρέθηκε το καθεστώς αντιρρησία συνείδησης και ξεκίνησε σειρά νέων κλήσεων για κατάταξη στις ένοπλες δυνάμεις, και ακολούθως σειρά αλλεπάλληλων διώξεων και καταδικών από στρατοδικεία για ανυποταξία.

Συνολικά, από το 1992 έως και το 2014 ο Λάζαρος Πετρομελίδης καταδικάστηκε πέντε φορές για ανυποταξία, βρέθηκε υπό κράτηση σε τουλάχιστον τέσσερις περιπτώσεις και κατέβαλε δύο χρηματικές ποινές αντί φυλακίσεων.

Η Διεθνής Αμνηστία υιοθέτησε επανειλημμένα τον Λάζαρο Πετρομελίδη ως κρατούμενο συνείδησης και διεξήγαγε μακροχρόνια εκστρατεία για τον τερματισμό των παραβιάσεων εις βάρος του και εις βάρος όλων των αντιρρησιών συνείδησης.

Με την πρόσφατη απόφασή της, η Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ έκρινε ότι στην υπόθεση του Λάζαρου Πετρομελίδη υπήρξαν παραβιάσεις:

- Του **άρθρου 18, παρ. 1. του ΔΣΑΠΔ**, περί ελευθερίας σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, καθώς η ελληνική πολιτεία δεν του παρείχε δυνατότητα ως αντιρρησία συνείδησης για μια εναλλακτική υπηρεσία που να μην είναι τιμωρητική και να μη συνιστά διάκριση.
- Του **άρθρου 9, παρ. 1. του ΔΣΑΠΔ** περί αυθαίρετης κράτησης, για τις περιπτώσεις που στερήθηκε την ελευθερία του είτε ως προφυλακισμένος είτε έπειτα από καταδίκη.
- Του **άρθρου 14, παρ. 7 του ΔΣΑΠΔ**, λόγω παραβίασης της αρχής *ne bis in idem*, δηλαδή επανειλημμένης τιμωρίας για το ίδιο αδίκημα.

- Του άρθρου 12 παρ. 2 του ΔΣΑΠΔ, όσον αφορά μακροχρόνια απαγόρευση εξόδου από τη χώρα εξαιτίας των διώξεων και καταδικών για ανυποταξία, ως αποτέλεσμα θεμιτής άσκησης του δικαιώματός του στην αντίρρηση συνείδησης.

Σύμφωνα με την Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, το ελληνικό κράτος έχει υποχρέωση να παρέχει στον Λάζαρο Πετρομελίδη αποτελεσματική επανόρθωση και συνεπώς πλήρη αποκατάσταση η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή του ποινικού του μητρώου, την επιστροφή όλων των ποσών που έχει καταβάλει ως πρόστιμα (δηλ. χρηματικές ποινές αντί φυλάκισης) και την παροχή αποζημίωσης.

Περαιτέρω, η Επιτροπή επανέλαβε ότι η Ελλάδα θα πρέπει να αναθεωρήσει τη νομοθεσία της ώστε να διασφαλίσει αποτελεσματικά το δικαίωμα στην αντίρρηση συνείδησης, για παράδειγμα, παρέχοντας τη δυνατότητα για εναλλακτική υπηρεσία η οποία να μην είναι τιμωρητική και να μη συνιστά διάκριση.

Περαιτέρω αξιολογήσεις από τον ΟΗΕ

Η Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ πρόσφατα δημοσίευσε τον κατάλογο θεμάτων ενόψει της έκθεσης της χώρας, ζητώντας από την Ελλάδα να παρέχει ενημέρωση στην 3η περιοδική της έκθεση όσον αφορά μέτρα που έλαβε για τη συμμόρφωση με τις προηγούμενες συστάσεις της Επιτροπής, οι οποίες περιλάμβαναν ότι θα παρέχεται σε όλους τους αντιρρησίες συνείδησης εναλλακτική υπηρεσία η οποία δεν θα είναι τιμωρητική και δεν θα συνιστά διάκριση ως προς τη φύση, το κόστος και τη διάρκεια, και θα αποφεύγεται η

επανειλημμένη τιμωρία αντιρρησιών συνείδησης κατά παραβίαση της αρχής *ne bis in idem*. Επίσης η Επιτροπή έθεσε ερώτημα περί αποζημιώσεων για όσους είχαν εκδηλώσει αντίρρηση συνείδησης προ του 1998 και έχουν καταδικαστεί και τιμωρηθεί.[2]

Επίσης, η Ελλάδα δέχτηκε παρόμοιες συστάσεις σχετικά με τους αντιρρησίες συνείδησης στο πλαίσιο του τρίτου κύκλου Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης, ενός μηχανισμού αξιολόγησης μεταξύ ομοτίμων υπό την αιγίδα του Συμβουλίου Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ.[3]

Εκκρεμείς υποθέσεις στο Συμβούλιο της Επικρατείας

Επίσης, στο Συμβούλιο της Επικρατείας εκκρεμούν υποθέσεις απόρριψης αιτήσεων υπαγωγής σε καθεστώς εναλλακτικής υπηρεσίας, όπως του **Χάρη Βασιλείου**, εξαιτίας, μεταξύ άλλων, του προβληματικού συστήματος εξέτασης αλλά και διακρίσεων εις βάρος ομάδων αντιρρησιών συνείδησης. Επιπλέον, η Διεθνής Αμνηστία συνεχίζει να λαμβάνει καταγγελίες και για περαιτέρω αυθαίρετες απορρίψεις αιτημάτων για υπαγωγή στην εναλλακτική υπηρεσία.

Η Διεθνής Αμνηστία καλεί την Ελλάδα να εναρμονίσει άμεσα τη νομοθεσία για τους αντιρρησίες συνείδησης με το διεθνές δίκαιο και τα διεθνή πρότυπα ανθρώπινων δικαιωμάτων. Μεταξύ άλλων οφείλει να παρέχει εναλλακτική υπηρεσία η οποία δεν θα είναι τιμωρητική, δεν θα συνιστά διάκριση και θα είναι προσβάσιμη σε όλους τους αντιρρησίες συνείδησης. Θα πρέπει επίσης να θέσει το σύστημα εξέτασης αιτήσεων για υπαγωγή σε καθεστώς αντιρρησία συνείδησης υπό τον πλήρη έλεγχο πολιτικών αρχών, δηλαδή εκτός του ΥΠΕΘΑ, υπό μια επιτροπή αμιγώς πολιτικής σύνθεσης.

Σε διαφορετική περίπτωση κινδυνεύει με νέες καταδίκες από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή αντίστοιχα από την Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ.

[1] [CCPR/C/132/D/3065/2017](#)

[2] UN Human Rights Committee, List of issues prior to the submission of the third periodic report of Greece, (CCPR/C/GRC/QPR/3), 2 Δεκεμβρίου 2021, παρ. 20. Διαθέσιμο στο: <https://undocs.org/CCPR/C/GRC/QPR/3>

[3] UN Human Rights Council, Draft report of the Working Group on the Universal Periodic Review, (A/HRC/WG.6/39/L.1), 16 Νοεμβρίου 2021, συστάσεις 130.76 (Παναμάς), 130.88 (Κροατία):

<https://uprmeetings.ohchr.org/Sessions/39session/Greece/Documents/Greece%20-full%20draft%20report%20for%20circulation-%20ad%20referendum.docx>

WWW.AMNESTY.ORG.GR